

Chào mừng các
ĐẾN VỚI GIỜ HỌC MÔN
TIẾNG VIỆT LỚP 5

Giáo viên: HOÀNG THỊ HẢO

BÀI: LTVC: TỪ ĐỒNG NGHĨA

NGÀY DẠY: 2/10/2024

KINH

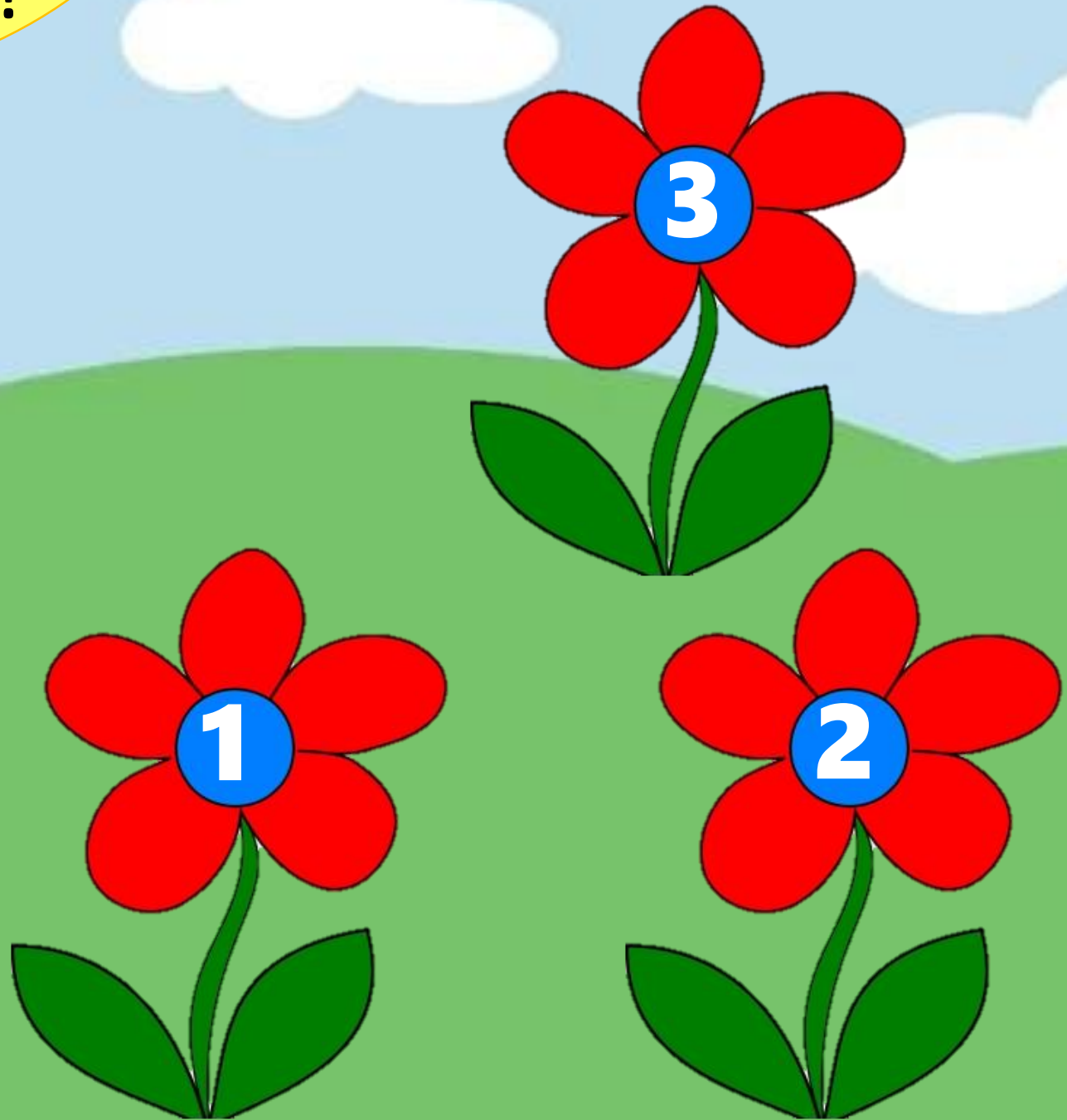
ƠI

ĐỘNG

THU HOẠCH BÔNG HOA

Để thu hoạch bông hoa, các bạn hãy trả lời đúng các câu hỏi tìm hiểu bài nhé!

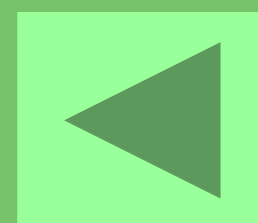

1. Tìm các từ có nghĩa giống nhau trong những câu thơ sau:

*Giêng, Hai rét cửa như dao,
Nghe tiếng chào mào chổng gậy ra trông
Nom Đòai rồi lại ngắm Đông
Bề lo sương tấp, bề phòng chim ăn.*

trông - nom

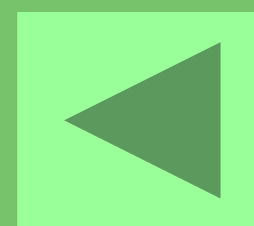

2. Tìm các từ có nghĩa giống nhau trong những đoạn văn sau:
Đất nước ta sạch bóng quân thù. Hai Bà Trưng trở thành hai vị anh hùng đầu tiên được lưu danh trong lịch sử nước nhà.

Đất nước – nước nhà

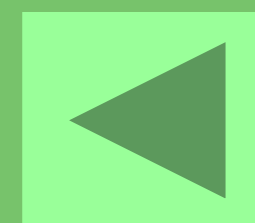

3. Tìm các từ có nghĩa giống nhau trong những câu thơ sau:

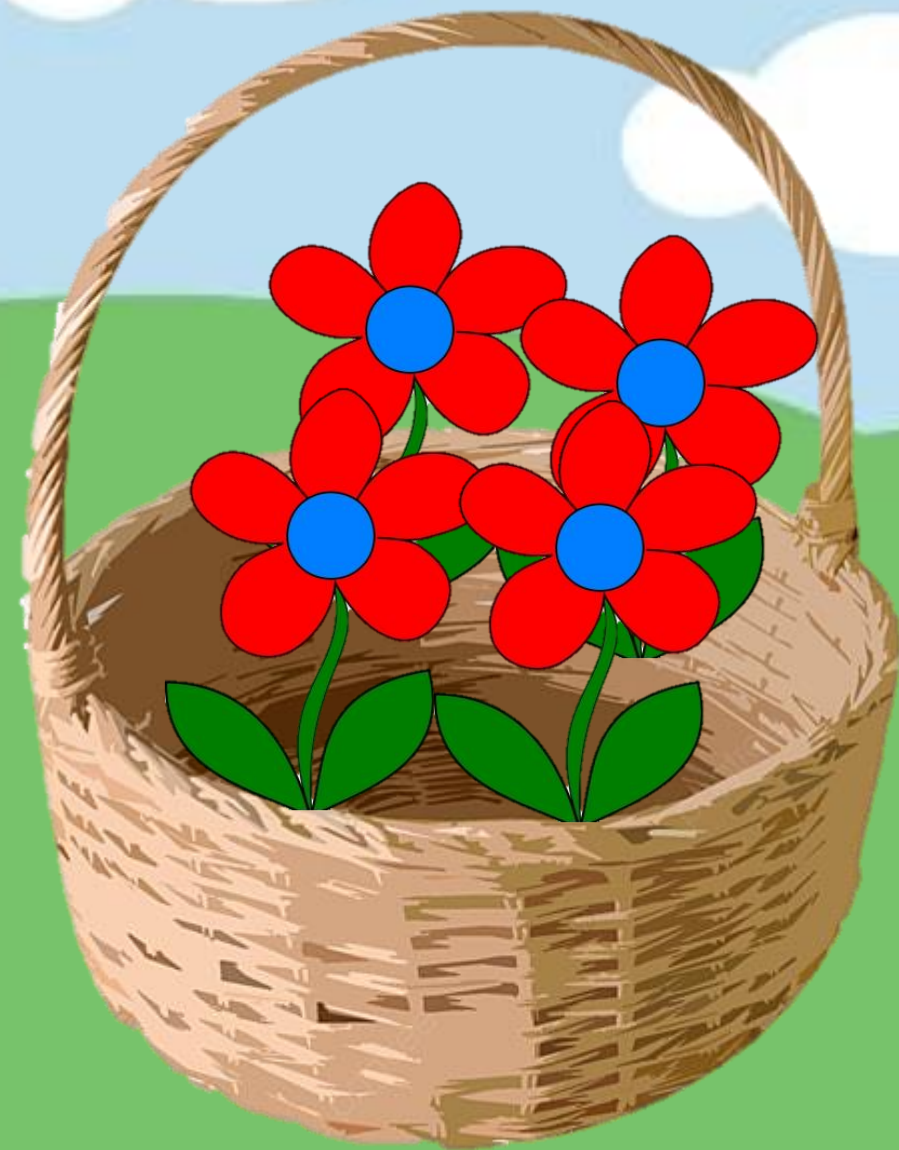
*Con tàu như mũi tên
Đang lao về phía trước
Em muốn con tàu này
Đưa em đi khắp nước
Ơi Tổ quốc! Tổ quốc!*

nước – Tổ quốc

Cảm ơn các bạn đã
giúp mình thu
hoạch bông hoa!

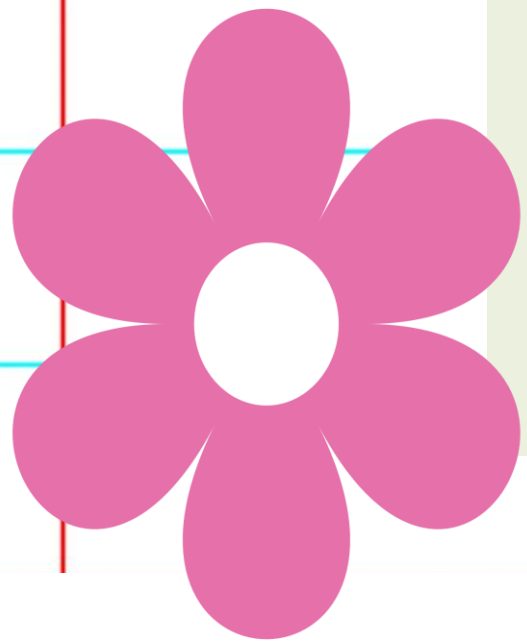

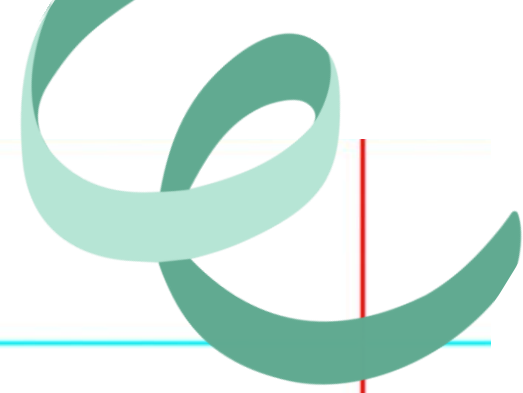
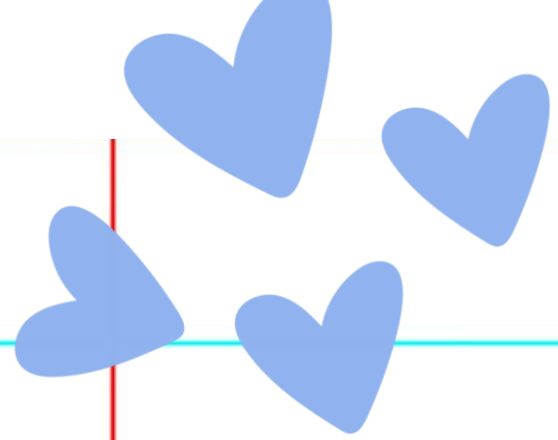
KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

Luyện từ và câu

TỪ

ĐỒNG NGHĨA

KHÁM

PHÁ

PHIẾU HỌC TẬP

TỪ ĐỒNG NGHĨA

Đọc bài 1 và bài 2 để hoàn thành phiếu bài tập

Bài 1: Đọc 2 đoạn văn sau và trả lời câu hỏi

Đàn kiến tiếp tục công việc của chúng: **khuôn** đất, nhặt lá khô, **tha** mồi. Kiến bé tí tẹo nhưng rất khôn và hăng say. Kiến **vác**, kiến **lôi**, kiến **dẩy**, kiến **nhấc** bổng lên được một vật nặng khổng lồ. Kiến chạy tíu tít, gặp nhau đụng đầu chào, rồi lại vội vàng, tíu tít

(Theo Nguyễn Kiên)

Một chú ve kéo đàn. Tiếng đàn ngân lên phá tan bầu không khí tĩnh lặng của buổi **ban mai**. Rồi chú thứ hai, thứ ba, thứ tư cùng hòa vào khúc tấu. Từ **sáng sớm**, khi mặt trời mới ló rạng, tiếng ve đã át tiếng chim.

(Theo Hữu Vi)

- Những từ in đậm trong đoạn văn nào có nghĩa giống nhau?
- Những từ in đậm trong đoạn văn nào có nghĩa gần giống nhau? Nêu nét nghĩa khác nhau giữa chúng.

Bài 2: Tìm trong mỗi nhóm từ dưới đây những từ có nghĩa giống nhau

- chăm chỉ, cần cù, sắt đá, siêng năng, chịu khó
- non sông, đất nước, núi non, giang sơn, quốc gia
- yên bình, tĩnh lặng, thanh bình, bình tĩnh, yên tĩnh

1. Đọc 2 đoạn văn sau và trả lời câu hỏi.

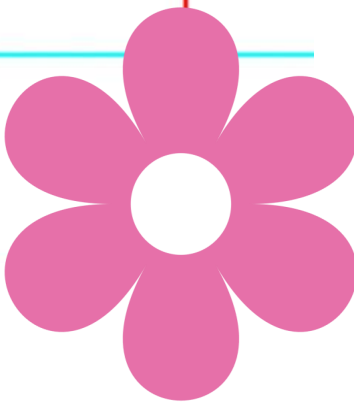
Đàn kiến tiếp tục công việc của chúng: **khuân** đất, nhặt lá khô, **tha** mồi. Kiến bé tí tẹo nhưng rất khoẻ và hăng say. Kiến **vác**, kiến **lôi**, kiến **đẩy**, kiến **nhấc** bổng lên được một vật nặng khổng lồ. Kiến chạy tíu tít, gặp nhau đụng đầu chào, rồi lại vội vàng, tíu tít...

(Theo Nguyễn Kiên)

Một chú ve kéo đàn. Tiếng đàn ngân lên phá tan bầu không khí tĩnh lặng của buổi **ban mai**. Rồi chú thứ hai, thứ ba, thứ tư cùng hoà vào khúc tấu. Từ **sáng sớm**, khi mặt trời mới ló rạng, tiếng ve đã át tiếng chim.

(Theo Hữu Vi)

- Những từ in đậm trong đoạn văn nào có nghĩa giống nhau?
- Những từ in đậm trong đoạn văn nào có nghĩa gần giống nhau? Nêu nét nghĩa khác nhau giữa chúng.

Đàn kiến tiếp tục công việc của chúng: **khuân** đất, nhặt lá khô, **tha** mối. Kiến bé tí tẹo nhưng rất khoẻ và hăng say. Kiến **vác**, kiến lôi, kiến đẩy, kiến **nhấc** bổng lên được một vật nặng khổng lồ. Kiến chạy tíu tít, gặp nhau đụng đầu chào, rồi lại vội vàng, tíu tít...

(Theo Nguyễn Kiên)

Đoạn a chứa các từ có nghĩa gần giống nhau: **khuân, tha, vac, nhấc.**

- 4 từ đều nói về hành động tác động vào một vật nặng (thường là mang/chuyển) và làm cho vật đó thay đổi vị trí.

- Nét nghĩa khác nhau: cách thức tác động và làm cho vật thay đổi vị trí.

+ **khuân**: khiêng vác đồ vật nặng;

+ **tha**: mang đi bằng cách ngậm chặt ở miệng hoặc mỏ;

+ **vác**: mang vật nặng bằng cách đặt lên vai;

+ **nhấc**: nâng lên, đưa lên cao hơn.

Một chú ve kéo đàn. Tiếng đàn ngân lên phá tan bầu không khí tĩnh lặng của buổi **ban mai**. Rồi chú thứ hai, thứ ba, thứ tư cùng hoà vào khúc tấu. Từ **sáng sớm**, khi mặt trời mới ló rạng, tiếng ve đã át tiếng chim.

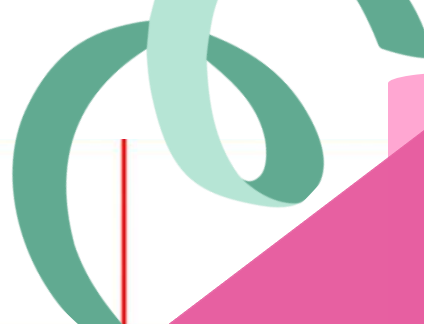
(Theo Hữu Vi)

Đoạn b chứa các từ có nghĩa giống nhau: **ban mai**, **sáng sớm**.

2 từ này đều nói về thời điểm bắt đầu buổi sáng, khi mặt trời sắp nhô lên khỏi đường chân trời

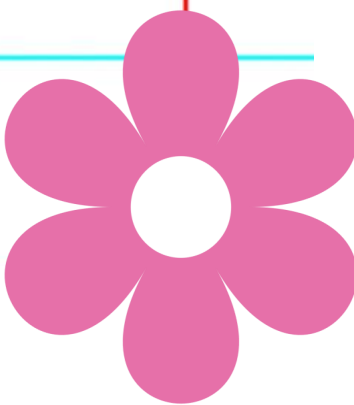

2. Tìm trong mỗi nhóm từ dưới đây những từ có nghĩa giống nhau.

a. chăm chỉ, cần cù, sắt đá, siêng năng, chịu khó

b. non sông, đất nước, núi non, giang sơn, quốc gia

c. yên bình, tĩnh lặng, thanh bình, bình tĩnh, yên tĩnh

Câu	Những từ có nghĩa giống nhau	Từ không cùng nhóm
a	Chăm chỉ, cần cù, siêng năng, chịu khó	Sắt đá
b	Non sông, đất nước, giang sơn, quốc gia	Núi non
c	Yên bình, tĩnh lặng, thanh bình, yên tĩnh	Bình tĩnh

Khi viết hoặc nói, cần lựa chọn từ phù hợp nhất với ý nghĩa được thể hiện.

Ví dụ: Bố, ba cha

Có nghĩa giống nhau

Ví dụ: ăn, xơi, chén

Có nghĩa gần giống nhau

TỪ ĐỒNG NGHĨA

3. Những thành ngữ nào dưới đây chứa các từ đồng nghĩa? Đó là những từ nào?

a. Chân yếu tay mềm

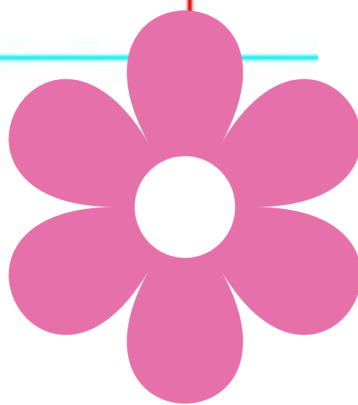
b. Thức khuya dậy sớm

c. Đầu voi đuôi chuột

d. Một nắng hai sương

e. Ngăn sông cấm chợ

g. Thay hình đổi dạng

TRÒ CHƠI: AI NHANH HƠN

Vòng 1: Khi hiệu lệnh cho phép thực hiện nhiệm vụ, lần lượt từng HS của mỗi nhóm lên nhắc 1 thẻ từ lên đọc và xếp vào cột phù hợp (có chứa từ đồng nghĩa / không chứa từ đồng nghĩa). Các đội có nhiều đáp án đúng nhất và nhanh hơn, được vào vòng 2.

Vòng 2: Khi hiệu lệnh bắt đầu, đội thi cần chỉ rõ (gạch chân / viết) những cặp từ đồng nghĩa có trong các thành ngữ đã chọn. Đội thắng cuộc là đội nêu đáp án đúng nhất.

TT	Thành ngữ chứa từ đồng nghĩa	Từ đồng nghĩa
e	Ngăn sông cấm chợ	Có 1 cặp từ đồng nghĩa: ngăn, cấm.
g	Thay hình đổi dạng	Có 2 cặp từ đồng nghĩa: thay – đổi; hình – dạng.

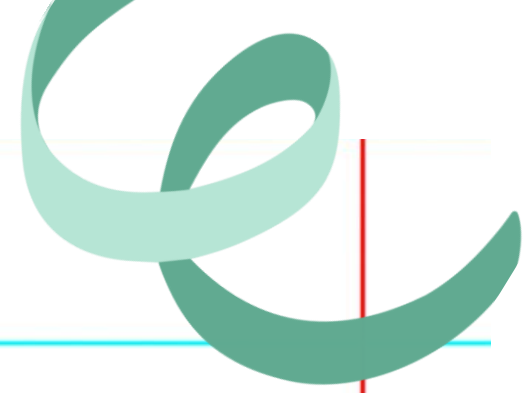
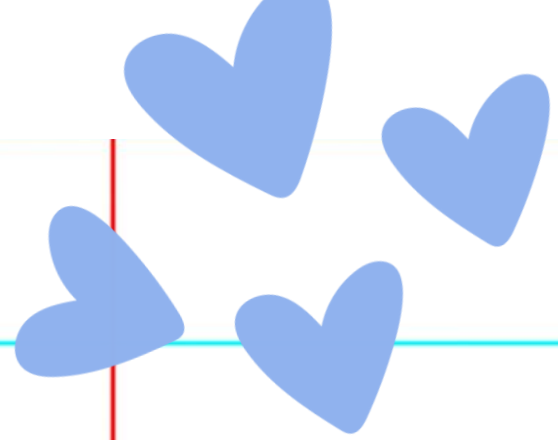
4. Chọn từ thích hợp trong mỗi nhóm từ 4. đồng nghĩa để hoàn thiện đoạn văn.

Tháng Ba, tháng Tư, Tây Trường Sơn ⁽¹⁾ (*khai mạc/ bắt đầu*) mùa mưa. Mưa tới đâu, cỏ lá ⁽²⁾ (*tốt tươi/ tươi tắn*) tới đó. Phía trước bầy voi luôn luôn là những vùng đất ⁽³⁾ (*no nê/ no đủ*), nơi chúng có thể sống những ngày sung sướng bù lại thời gian ⁽⁴⁾ (*đói khát/ đói rách*) của mùa thu. Vì thế, bầy voi cứ theo sau những cơn mưa mà đi. Đó là luật lệ của rừng.

(Theo Vũ Hùng)

Câu	Đáp án	Giải thích
1	Tháng Ba, tháng Tư, Tây Trường Sơn bắt đầu mùa mưa.	Không chọn khai mạc vì khai mạc chỉ dùng trong trường hợp bắt đầu/mở đầu một buổi biểu diễn hay một buổi lễ.
2	Mưa tới đâu, cỏ lá tốt tươi tới đó.	Chọn tươi tốt vì từ này diễn tả được đặc điểm của cây cối xanh tốt do được phát triển trong điều kiện thuận lợi. Không chọn tươi tắn vì từ này còn có nét nghĩa “ánh lên niềm vui” (nụ cười tươi tắn)
3	Phía trước bầy voi luôn luôn là những vùng đất no đủ , nơi chúng có thể sống những ngày sung sướng bù lại thời gian đói khát của mùa thu.	<ul style="list-style-type: none"> • Câu văn nói về một vùng đất, từ no đủ phù hợp để nói về đời sống vật chất của một nơi sinh sống. Không chọn no nê vì từ này chỉ nói về cảm giác ăn một bữa no. • Chọn đói khát vì từ này diễn tả sự thiếu ăn, khổ cực. Không chọn đói rách vì từ này diễn tả cảnh sống khổ cực của con người (ăn đói, mặc rách).

VÂN

DUNG

Tìm từ đồng nghĩa với mỗi từ in đậm trong bài ca dao dưới đây:

Lên rừng bắt tép kho cà

Xuống sông hái **quả** thanh trà về ăn

Lên rừng bắt con cá măng

Xuống sông đánh **hổ**, đánh trăn **mang** về...

(Ca dao)

trái

quả?

Cọp

Hùm

Ông ba
mười

hồ[?]

đem

mang

KẾT NỐI TRÍ THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

TẠM BIỆT VÀ

HẸN GẶP LẠI

